Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302 Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036 УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCIII. Ч. 80. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. ВІВТОРОК, 29-го КВІТНЯ 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, APRIL 29, 1986 No. 80. VOL. XCIII.

КУППО інтервеніювала в справі українських радіовисилань

(ПС КУППО). — Під кінець березня і на початку квітня Президія Конференції Українських Політичних Партій і Організацій (КУППО) вислала цілий ряд листів за підписом її голови д-ра Зенона Городиського і секретаря **інж. Петра Т. Байбака до видатних американських** діячів, які мають безпосереднє чи посереднє відношення до радіопрограм „Радіо Вільна Европа" і „Радіо Свобода", зокрема відносно їх політичного змісту, напрямних та їх фінансування.

В першу чергу вислано вичерпного листа до головного директора Ради Міжнародного радіопередавання (БІБ) — Малкольма С. **Форбса, мол., який має** пряме відношення до загального керівництва цієї відповідальної **і важливої американської установи.** В своєму листі Президія КУППО покликається на постанову американського Конгресу з 1973 **року та заяву БІБ з 27-го вересня 1972 року, в яких** були з'ясовані цілі і завдання цих американських радіовисилань.

В дусі цих документів про „Місію Радіо Вільна Европа і Радіо Свобода" та у згоді з Хартією Об'єднаних Націй і Заключним актом Гельсінкських Угод пригадується в листі КУППО про принципи рівности прав народів на вільне національне і державне життя без зовнішнього втручання. При цій нагоді в листі КУППО виразно підкреслено, що Україна своїм Актом з 22-го січня 1918 року раз і назавжди відновила і проголосила свою самостійність і державну сувереність у формі Української Народної Республіки, яка була визнана багатьма державами в тому числі совєтською Росією, а яка була позбавлена суверенности шляхом неспровокованої військової агресії зі сторони тої ж совєтської Росії.

Отож процес самовизначення України є пройденим шляхом для українського народу. Боротьба українського народу за привернення суверенности української держави була і є наявно засвідчена революційно-збройним спротивом супроти совєтської і німецької окупацій в час Другої світової війни та існуючим і зростаючим рухом спротиву в Україні під сучасну пору.

Сучасна боротьба українського народу за привернення державної суверенности пов'язана в якійсь мірі з надією на підтримку її зі сторони демократичних країн вільного світу, в якому Америка відіграє провідну ролю. Тому українці в **Україні і в діяспорі з великою** увагою слухають і слідкують за радіопрограмами „Радіо Свобода" і „Радіо Вільна Европа", які одначе незавжди своїм рівнем та політичним змістом, дуже часто не з вини працівників **української секції, відповідають** національним і державним аспіраціям українського народу.

Вказуючи на ці разючі і нестерпні недоліки цих американських радіомовлень в українській мові, автори листів КУППО до американських діячів вказали на постійну і тенденційну цензуру українських програм, на замалу кількість працівників української секції та врешті на багато меншу кількість годин радіовисилань в порівнянні до російської програми чи навіть програми таких малих народів як балтицькі, мадярський чи чеський.

Як вже згадано, подібні копіями листи до М.С. Форбса вислано до цілого ряду відповідальних американських державних і політичних діячів, в тому числі до Білого Дому, Державного департаменту та членів Конгресу, з невідкладним проханням перевірити всі недомагання, на які неодноразово звертали і звертають увагу слухачі цих радіовисилань в Україні і в українській діяспорі, а також громадяни і платники податків українського походження на терені Америки.

ВИСТАВКА КАРТИН В МЕНОРІ

Дженкінтавн, Па. — Студійний Осередок Української Культури Менор Джуніор коледжу влаштовує у власних приміщеннях виставку картин Ірини Гомотюк-Зелик. Відкриття виставки в суботу, 10-го травня, від год. 5-ої по полудні до 8-ої вечора. Особлива виставка в неділю, 11-гс травня, між 12-ої годиною вполудне і 4-ою по полудні.

Вийшли твори Ч. Мілоша в перекладі на українську мову

Ню Йорк. — Минулого року, тут із Бібліотеки Прологу і Сучасности, ч. 145, появилася книжка нагородженого нобелівською нагородою (1980) славного польського письменника і поета Чеслава Мілоша п. з. „Поневолений розум". Обкладинка цієї книжки у виконанні Ігоря Тодорука. Переклад з польської мови на українську і примітки до цього твору опрацював Богдан Струмінський.

Ця 262-сторінкова книжка у твердій обгортці , — це збірка есеїв, стрижнем яких є політично-філофоське осмислення у рамках життя здебільшого сучасної Польщі під заборолом Совєтського Союзу. Книжку попереджує мотто, слова старого хасида із епосу Карпатських гір Станіслава Вінценза „На високій полонині": „Якщо двоє сперечаються, й один має справді 55 відсотків рації, то дуже добре і нема чого рипатися. А як хто має 60 відсотків? Це чудово , це велике щастя, і хай він Господеві Богові дякує! А що казати про 75 відсотків рації? Мудрі люди кажуть, що це дуже підозріле. Ну, а що про 100 відсотків! Той, хто каже, що він має сто відсотків рації, — паскудний ґвалтівник, страшний злодюга, найбільший лайдак".

У передмові Станіслав Бараньчак пояснює цей твір так: „... тим більше примушує замислитися, що 'Поневолений розум' — це не якийсь катехизис, у який усі беззастережно вірять. Це не збірка повчань, чи вказівок, які давали б однозначну відповідь на всі сумніви; ні, сила цієї книжки береться якраз зі збудження сумнівів, із ставлення питань, на які легкої відповіді нема. Поневолений розум не раз також критикували, поборювали й таврували, і не завсіди чинили це ідеологічні противники автора. Справді, після видання книжки в 1953 році, році смерти Сталіна, знявся хор інвектив як з крайньої правиці, так і крайньої лівиці.

Чеслав Мілош про цю свою книжку каже таке: „Трудно мені визначити в кількох словах характер цієї книжки. Я пробую в ній представити, як працює думка людини в народних демократіях. Тому що предметом моїх спостережень було середовище письменників і мистців, це своєрідна ситуація передусім тієї групи, яка — в Варшаві, чи Празі, Будапешті чи Букарешті — відограє важливу ролю".

Збірку есеїв „Поневолений розум", в ціні 12 дол. 95 ц. можна набути, звернувшись на таку адресу: **Sucasnist, 254 West 31-st St., 8th Floor, New York, N. Y. 10001**

ДОМАГАЮТЬСЯ ЗАБОРОНИ ВІДВІДИН ЗСА ДЛЯ К. ВАЛЬДГАЙМА

Вашінгтон. — Речник Департаменту справедливости, а зглядно керівник Бюра спеціяльних інвестигацій (ОСІ) Ніл Шер, звернувся до генерального прокуратора Едвина Міса, щоб він заборонив Куртові Вальдгаймові, колишньому генеральному секретареві Організації Об'єднаних Націй, а тепер кандидатові на президента Австрії, будь-коли відвідувати З'єднані Стейти Америки на підставі обвинувачення його у воєнних злочинах і військовій службі під час Другої світової війни.

Н. Шер, кажуть деякі консервативні коментатори, ще раз порушив одну засаду якої придержуються у міжнародному світі, а саме, не обвинувачувати людини поки їй не доказано злочинів і не засуджено.

Крім того на підставі декларації ОН, жадна країна не має права вмішуватись до внутрішніх справ іншої країни. Е. Міс не зайняв ще до цієї нової провокативної справи свого становища.

Копію цієї вимоги Н. Шер переслав також до Державного департаменту. Зміст цієї вимоги покищо тримається в таємниці мабуть з уже згаданих причин невмішування у внутрішні справи Австрії і кампанію президентських виборів, які, як відомо, відбудуться вже 4-го травня ц.р., у яких К. Вальдгайм є дуже популярних кандидатом.

Не зважаючи на становище Австрії і офіційний виступ президента тієї країни Рудольфа Кірхшлеґера на телевізії з виясненням справи К. Вальдгайма на підставі двотижневих студій документів переданих йому амбасадором Австрії до ОН, Н. Шер, Світовий жидівський конгрес і жидівство взагалі, не дають за виграну і продовжують атакувати колишнього генерального секретаря ОН.

Без сумніву ці справи стануть яснішими пісп президентських виборів, кажуть деякі австрійські політичні аналітики. Тоді стане також більш зрозумілою тенденція Світового жидівського конгресу і тотальна мовчанка політичних противників К. Вальдгайма — тих сил, які не хочуть бачити К. Вальдгайма президентом Австрії.

А. Щаранський підписав умову з літературною аґенцією

Вашінгтон. — Як подає газета „Вашінгтон Пост", Анатолій Щаранський підписав умову з американською літературною аґенцією „Інтернешенел крієйтів менеджмент" і з американським видавництвом Рендом Гавс, яке опублікує його спогади.

Переговори з відомим жидівським активістом А. Щаранським провадив сам президент аґенції Марвін Джозефсон, який зустрівся з Щаранським в Ізраїлі.

Повідомляють, що єдиним клієнтом аґенції, з яким провадив справи особисто М. Джозефсон, досі був колишній державний секретар ЗСА Генрі Кіссінджер. У видавницві Рендом Гавс умовою зі Щаранським займалися його президент Роберт Бернстін і відповідальний працівник Пітер Оснос, який знав Щаранського ще з Москви з половини 1970-их років, коли працював там репортером газети „Вашінгтон Пост". Він редаґуватиме книжку спогадів Щаранського.

Англійський історик Мартін Ґілберт, який часто друкує статті про совєтських жидів і їх проблеми, видасть у видавництві Вайкінґ Пінґвін біографію Анатолія Щаранського. Частина прибутку від продажу цієї книги піде на фонд родини Щаранського, матері і брата, які хочуть виїхати з Совєтського Союзу. В контракті на книжку, який підпише Щаранський, буде зазначено, що значна частина прибутку від її продажу буде пожертвувана організаціям, які борються за виїзд совєтських жидів.

У Філядельфії відбудеться семінар в день св. Юрія

Філядельфія. — Тут уже від ряду років відбуваються відзначування дня Патрона українського купецтва св. Юрія у формі семінарів з доповідями, які організує Союз Українських Купців і Промисловців за почином д-ра Юрія Рибака.

Ці семінари відбуваються у Філії Українського Католицького Університету і досі вони закінчували весняний семестр. Цього року семінар відбудеться в сам день св. Юрія у вівторок, 6-го травня. Розпічнеться він Службою Божою о год. 7-ій вечора з уваги на те, що припадає на третій день Великодніх Свят. Проповідь виголосить о. Маріян Процик, а святкове слово на відкриття семінара о год. 8-ій матиме Олександер Борецький.

У програмі, що тим разом започатковує новий цикл на тему „Із сучасного життя", доповідачами будуть д-р Ю. Рибак, який подасть економічний огляд; Християн Кульчицький, професор Філядельфія коледжу текстильних виробів, буде говорити про школи та фахову освіту; мгр Любомир Дем'янюк, викладач університету Вестчестер у міжнародній торгівлі і адміністрації підприємств, із закінченим хемічним факультетом в Німеччині і Еспанії, дасть доповідь про синтетичні волокна; вкінці Галина Гейнер, абсольвентка художньої школи прикладного мистецтва на Буковині, яка займається проєктами мод з приміненням української народної ноші, покаже свої експонати та говоритиме про народні мотиви у моді.

Заключне слово на цьогорічному семінарі СУКіП буде мати від УКУ проф. Леонід Рудницький. Модератором того семінара буде д-р Ю. Рибак, який, як економіст займається підготуванням семінарів СУКіП, як теж є постійним кореспондентом „Свободи".

Семінар буде в домі Товариства св. Софія, при 7911 Whitewood Road, Philadelphia, Pa. 19117. Вступ вільний.

ПОСВ'ЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА ВЕЛИЧКІВ

С. Бавнд Брук, Н.Дж. — Колишні учні Регензбурзької і Золочівської гімназій влаштовують посвячення пам'ятника на могилах сл. п. директора Миколи Величка та його дружини, яке відбудеться у Провідну Неділю, 11-го травня ц.р., о год. 4-ій по полудні тут на цвинтарі св. Андрія. Акт посвячення довершить о. Любомир Мудрий. Закликається всіх золочівців і регензбурців взяти участь.

СТЕЙТОВІ ГОЛОВИ республіканців і демократів заявили, що існують пляни змінити дату президентських передвиборів у 1988 році.

Пропав лідер Афганістану Бабрак Кармаль

Москва. — Наставлений Совєтським Союзом президент Афганістану Бабрак Кармаль „зник" з політичної арени і його навіть не показали на совєтській телевізійній передачі у програмі, якою в СССР відмічували річницю перебрання комуністами влади в Афганістані в 1978 році.

Згідно з інформаціями з Кабулю, столиці Афганістану, Б. Кармаль поїхав ще 30-го березня до Совєтського Союзу. В повідомленні нічого не сказано, яка була мета його поїздки до Москви і чому він так довго перебуває в СССР. Вже раніше ходили чутки, що Б. Кармаль тяжко хворий і їздить до СССР на лікування. Тому, що Москва „вилікувала" вже не одного сателітнього лідера, у світі поширилися чутки, що влада Кармаля закінчилася. Він, як перший секретар афганської народної (комуністичної) партії і президент, повинен був взяти участь у відзначуванні роковин „перебрання народною партією влади в Афганістані", як про це писали совєтські газети. Також афганське радіо згадуючи про засідання політбюра афганської народної партії, не згадувало прізвища Кармаля.

Совєтська газета „Правда", орган Центрального Комітету КПСС, критикувала у числі з 27-го квітня ц.р., афганських лідерів, що вони дуже повільно вводять зміни у життя Афганістану і задовго толерують збройні виступи „бандитських груп", „слуг капіталізму", даючи їм змогу переходити пакістансько-афганський кордон. Також парадне привітання на московському летовищі і в Кремлі прем'єр-міністра афганського уряду Султана Алі Кештманда, який минулого тижня відвідав СССР, є дуже багатомовним і радше вказувало б на те, що Москва втратила довір'я до Б. Кармаля і міняє свою політику в Афганістані.

Західні дипломати думають, що Б. Кармаль все ще перебуває в СССР, а першу скрипку у політиці, включно із започаткуваною великою офензивою совєтських і афганських військових частин на позиції антикомуністичних повстанців, грає тепер прем'єр-міністер Каштманд. Очевидно, не треба виключати, що Б. Кармаль дійсно хворий і перебуває на лікуванні в якійсь місцевості Совєтського Союзу. Політичні спостерігачі думають, однак, що Кремль не задоволений політикою Кармаля і в Афганістані переводить тепер великі зміни. Відмова зустрічі для Кармаля з Міхаїлом Ґорбачовим під час тривання XXYII з'їзду комуністичної партії в СССР в лютому цього року, також дуже багатомовна.

ПРЕЗИДЕНТ Р. РЕҐЕН ВИЇХАВ У ПОДОРОЖ ДО АЗІЇ

Вашінгтон. — Президент Р. Реґен, відбувши в четвер, 24-го квітня ц.р., нараду зі своїми найближчими дорадниками і співробітниками, від'їхав у п'ятницю, 25-го квітня спочатку до Лос Анджелесу в Каліфорнії, а потім до Індонезії, де на острові Балі відбудеться нарада з міністрами закордонних справ південноазійських країн, заприязнених із З'єднаними Стейтами Америки перед важливою конференцією сімох індустріяльних держав в Токіо, Японія.

Довга 22.000-милева подорож Президента ЗСА триватиме повних 13 днів. Р. Реґен, після закінчення нарад з членами кабінету і дорадниками, говорив телефоном з президентом Філіппін Коразон Акіно. При тій нагоді він запропонував Філіппінам збільшену військову й економічну допомогу ЗСА. Це був перший безпосередній зв'язок президента Р. Реґена з К. Акіно і новим урядом Філіппін від часу перебрання нею влади 26-го лютого цього року і добровільного виїзду в екзиль колишнього президента Фердінанда Е. Маркоса.

Розмова Президента ЗСА з К. Акіно відбулася день після того, як його Адміністрація погодилася виділити додаткових 150 мільйонів долярів економічної і військової допомоги для Філіппін, яка має бути виявом зрозуміння американського народу до пекучич потреба заприязненої із ЗСА країни на території якої знаходяться воєнні бази Америки. Р. Реґен зателефонував також до Ф. Маркоса на Гаваях, але речники Адміністрації не повідомили про що говорив Президент ЗСА з колишнім філіппінським лідером.

Заступник пресового секретаря Білого Дому Леррі Спікс заявив пізніше журналістам, що Р. Реґен побажав К. Акіно, її урядові і філіппінському народові багато успіхів від себе, Першої Лейді Ненсі Реґен і американського народу. На запитання кореспондентів чому якраз тепер Р. Реґен телефонував до Акіно, Л. Спікс відповів, що ЗСА не бажали вмішуватись до внутрішніх справ Філіппін у ситуації коли там формувався новий уряд.

Речники Білого Дому признали́ся, що плянування поїздки президента Р. Реґена зумисно розтягнуто, щоб дати йому можливість не тільки зустрітись з багатьма представниками заприязнених держав, але також відпочити перед початком нарад голів сімох індустріяльних держав. Він перебуватиме на літаку 46 годин і 35 хвилин з перервами.

„Ми хотіли бути певні, що Президент ЗСА, прибувши до Токіо, буде в добрій формі, фізично і духово, бо від цих нарад залежить дальша конструктивна співпраця західніх альянтів, — заявили представники Уряду ЗСА.

У СВІТІ

ЕВРОПЕЙСЬКІ КРАЇНИ, члени Европейського економічного ринку, погодились на виміну інформаціями про терористичні заговори і про співпрацю розвідчих Служб з розвідкою З'єднаних Стейтів Америки, яка фактично має ще найбільше інформацій про терористичні рухи в світі.

УРЯД ПРЕЗИДЕНТА Пітера Боти в Південно-Африканській Республіці помалу і пляново зрікається політики апартеїду, даючи чорному і кольоровому населенню ПАР все більше свобід. Адміністрація президента Роналда Реґена задоволена таким напрямком політики південноафриканського уряду і обіцяє в майбутньому уневажнити деякі накладені на Преторію економічні та інші санкції, якщо П. Бота здійснюватиме свою програму демократизації цілої системи, а головно привернення прав людини для населення чорної більшости.

УРЯД ДАНІЇ, НАСЛІДУЮЧИ Великобританію і Західню Німеччину, зменшив число лівійських „дипломатів", бо, згідно з опінією европейських держав, багато співробітників амбасад і консулятів Лівії займаються підготовою терористичних актів проти багатьох держав і осіб. У зв'язку з тим Данію мусять покинути покищо п'ять лівійських „дипломатів". Таким чином число осіб затруднених амбасадою буде обмежене тільки до шести осіб.

ВІЙСЬКОВИЙ ЖУРНАЛ, який появляється у Швайцарії під назвою „Діфенс Рев'ю" повідомив, що на одній з фабрик в Совєтському Союзі, яка виробляє ракети для підводних човнів СС-Н-20, наступив недавно великої сили вибух. Немає покищо інформацій про причину вибуху, жертви в людях і майні тому, що совєтські засоби масової інформації не подають таких випадків до загального відома. В цьому ж журналі є також повідомлення про заворушення в одній совєтській військовій частині, стаціонованій в Афганістані. Виступили в першу чергу мусулмани-таджики проти росіян. В бою загинуло 70 осіб. Всі вояки, які брали участь в заворушенні і здалися, були розстріляні.

ПРИ КІНЦІ ТРАВНЯ ЦЬОГО року в Лондоні, Англія, виставлять для ліцитації виданий 1848 року німецькою мовою оригінал „Комуністичного маніфесту", написаного Карлом Марксом і Фрідріхом Енгельсом. Маніфест, як відомо, оголошує, що „по Европі бродить тінь комунізму" Обидва автори навіть не здогадувались, що їхню брошуру продаватимуть колись на ліцитації і що вона, правдоподібно, буде продана за великі суми гроша. Тільки 1,000 екземплярів маніфесту було опубліковано під час першого видання, але збереглося досі не більше, як 10 примірників, — кажуть поінформовані особи.

КОМУНІСТИЧНІ ПАРТИЗАНИ у Філіппінах замордували двох журналістів і застрілили шість філіппінських вояків. Фоторепортер агентства Ройтерс 45-річний Віллі Вікой, помер в дорозі до шпиталю, а кореспондент Піт Мобазза з „Маніля Бюлетин" загинув на місці засідки. Між забитими вояками був також старшина високої ранґи філіппінської армії. Цей випадок відновленої активности комуністичних партизанів викликав негодування в урядових колах, а президент Коразон Акіно заявила, що винні будуть притягнуті до відповідальности скоріше чи пізніше. Акіно відмітила, що група комуністів, які влаштували засідку, зруйнували започатковані переговори з урядом про замирення.

ПОЛЬСЬКИЙ ЛІДЕР Войцех Ярузельскі і примас Польської Римо-Католицької Церкви кардинал Юзеф Ґлемп відбули п'ятьгодинну розмову після 10-ох місяців мовчанки. Офіційнеє польське агентство і преса повідомили пізніше, що обидва співрозмовці погодилися на спільне звернення до західніх держав з проханням, щоб вони знесли всякі санкції проти Польщі, бо, мовляв, не можна карати нарід за помилки провідників. ЗСА й деякі західньоевропейські країни ще й далі забороняють вивозити деякі товари до Польщі у зв'язку із забороною діяльности для робітничої профспілки „Солідарність" і держання по тюрмах польських патріотів.

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН дав зрозуміти, що він має намір виконати свою обіцянку про надання економічної і військової допомоги новому урядові Філіппін на чолі з Коразон Акіно. Білий Дім, проаналізувавши стан філіппінської економіки, оголосив про негайне виділення 100 міл. дол. економічної допомоги і 50 міл. дол. військової. Ці фонди будуть виділені з бюджету Департаменту оборони ЗСА. Крім цієї термінової допомоги Адміністрація має намір виділити ще 405 міл. дол. для уряду К. Акіно. Офіційні особи повідомили також про заходи, спрямовані на збільшення філіппінського експорту і капіталовкладень американських компаній в економіку країни. „Філіппінці почали діяти активно, — сказав речник Білого Дому Едвард Дередзіян. — Тепер З'єднані Стейти повинні виконати свою обіцянку і підтримати перші життєво важливі кроки нового уряду".

У ВАШІНҐТОНІ ВІДБУЛАСЯ конференція в справі Афганістану, яку організували Державний департамент, і Джорджтавнський університет. В ній взяло участь біля 100 спеціялістів з міжнародної політики. Виступаючи на конференції, колишній амбасадор ЗСА в Об'єднаних Націях Джін Киркпатрик сказала, що атака американських літаків на бази в Лівії не принесе шкоди антисовєтській опозиції мусулманських країн, які осуджують Совєтський Союз за окупацію Афганістану. „Пам'ять мусулманського світу не настільки коротка. Я ні трохи не сумніваюся, що цей світ залишиться противником окупації Афганістану", — сказала Дж. Киркпатрик. Заступник державного секретаря Джан Вайтгед, який також виступив на конференції, підтвердив становище Адміністрації Роналда Реґена щодо надання допомоги афганському опорові.

ФБІ ПОВІДОМИЛО, що злочинність в З'єднаних Стейтах Америки виросла в минулому році на 4 відсотки у порівнянні з 1984 роком. Збільшення злочинности настало після трьох підряд років її зменшення. За кількістю вбивств лідерство займають такі міста: Ню Йорк — 1,384, Лос Анджелес — 777, Чикаго — 666 і Дітройт — 635. З них лише в Ню Йорку кількість вбивств у минулому році зменшилася: в 1984 році було 1,450.

В КНИГАРНЯХ ЗСА появилися мемуари Дейвида Стокмана, який протягом п'яти років очолював у Білому Домі відділ, що займається виробленням федерального бюджету. Книга Д. Стокмана має назву „Тріюмф політиків: чому провалилася реґенівська революція". В ній автор розповідає, чому, на його погляд, Адміністрація Роналда Реґена не вдалося здобути перемогу в боротьбі з дефіцитом федерального бюджету. Заторкує Стокман й інші економічні справи, а також дає характеристику всіх без вийнятку високопоставлених чиновників Адміністрації, не обминаючи і Президента. За словами автора, всі близькі помічники Президента більше думають про свої особисті успіхи, ніж про загальну справу. Коли репортери запитали Р. Реґена, чи він читав книгу Стокмана, Президент відповів: „Я не маю часу на читання белетристики".

ВИСТУПАЮЧИ У КВАНТИКУ, Вірджінія, перед морськими піхотинцями, амбасадор ЗСА в Об'єднаних Націях Вернон Волтерс сказав, що американці , які не виконали наказу Уряду ЗСА і залишилися в Лівії, чекає кара, коли вони повернуться на батьківщину. „Поки вони лишаються в Лівії, ми нічого не можемо зробити, але вдома їх чекає кара", — підкреслив В. Волтерс. Він сказав також, що якщо б західні країни прийняли узгоджені торговельні санкції проти Лівії, то лівійські економіці була б нанесена значна шкода.

В АНГЛІЇ ЗАКІНЧИЛИСЯ чотириденні військово-повітряні маневри, в яких взяло участь майже 200 бойових літаків З'єднаних Стейтів Америки та восьми інших країн НАТО: Англії, Голляндії, Данії, Західньої Німеччини, Франції і Норвеґії. Маневри за своїми маштабами нагадували величезну повітряну „битву за Англію" 1940 року.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Треба співпраці між етнічними групами

Сконцентрований наступ Москви на зорганізоване українство в діяспорі, з метою скомпромітувати українців-антикомуністів в очах західнього світу, зокрема в очах офіційних урядових чинників З'єднаних Стейтів Америки і Канади, викликала гостру, але замало скоординовану реакцію українських політичних середовищ, громадських централь, громадської надбудови СКВУ, а передусім широких кіл громади, яка готова допомогти українським відповідальним і керівним центрам, якщо б вони спромоглися на створення одної центральної організації оборони українського імени перед нападами комуно-московських імперіялістів і деяких несовісних жидівських організацій в обидвох згаданих країнах.

Тривога громади збільшилася зокрема після появи довгої, нібито „студійної" статті у нюйоркській газеті „Виллeдж Войс", яка вважає себе ліберально-поступовим часописом, з нападами на український національно-визвольний рух і одного з її провідних діячів, Миколу Лебедя.

Немає сумніву, що ця кампанія розвинулася повною силою лише тоді, коли Москва побачила загрозу для імперії від інформаційної кампанії українців на поселеннях про злочини СССР у республіках, а насправді у поневолених Москвою країнах. У зв'язку з цим кремлівські лідери вирішили поширити цю очорнюючу кампанію також на інші національностеві групи, зокрема балтицькі народи, білорусів, представників кавказьких народів, хорватів-націоналістів та інших які змагалися і продовжують змагатися за свої незалежні держави.

Друга побічна мета кампанії Москви і її представництв за кордоном є розрахована також на мобілізацію так званих ліберальних сил на Заході, у великій мірі опортуністичних у відношенні не тільки до СССР, але супроти Росії взагалі, яка, мовляв, „прагне миру і спокою в світі". Прикрим є тільки те, що на цю вудку КҐБ попали також деякі жидівські організації і продажні західні журналісти, які пишуть статті на замовлення і тим самим ще більше розпалюють існуючий міжетнічний антагонізм. Наприклад, українська ґазета у Канаді „Український Голос" з Вінніпеґу, інформуючи про релігійну демонстрацію хорватів, в обороні видачі Андреї Артуковіча, у якій брали участь також українці й інші групи, пише, що „невимовно гидко було чути на цій молитовній маніфестації, голосні вигуки приїжджих юнаків, огидні образи, дику злість і ненависть. Хто навчив і продовжує вчити цю молодь перебивати спокійну молитву такими расистськими і брудними словами? Як посміли ці молоді неофашисти, бо інакше їх годі назвати, самі не зазнавши війни,ображати і погрожувати тим, хто пройшов пекло Другої світової війни? Виявилось пізніше, що на подібне нахабство здібна і старша ґенерація. Кажуть, що хтось з жидівської громади видзвонював до українських установ і погрожував, обурюючись тим, що український прапор майорів на хорватській демонстрації", — пише згадана газета.

Отож з українського боку треба докласти максимальних зусиль, щоб створити сильний бльок міжетнічної співпраці, щоб таким чином дати відсіч підступним провокаціям Москви і її спомагачам за кордоном. В цьому випадку ми не сміємо і не маємо права ділитися на групи, комітети, комісії і підкомісії, а виступити одним широким фронтом, бо тільки тоді ми матимемо успіх. Без сумніву інформаційні добре опрацьовані матеріяли, можуть бути нам й іншим етнічним групам допоміжними. Мусять знайтися також відповідні фонди, бо українська зорганізована громада в минулому вже не раз давала доказ своєї зрілости. В протилежному випадку, нас топтатимуть чорні сили світу цього.

ДЕЯКІ ВІДОМІ ФІЛЬМОВІ артисти відмовились взяти участь в цьогорічному фестивалі в Канн, Франція, з'огляду на загрозу тероризму на літаках, летовищах, і на самому фестивалі. Крім того багато голливудських артистів вже раніше відмовили свої подорожі до Европи, на Близький Схід й в інші частини світу.

АМЕРИКАНСЬКА КОМПАНІЯ Ей-Ті-Ті повідомила, що буде зменшувати ціни на телефонні розмови на далеку віддаль. Зменшення буде на 8.9 відсотка від 1-го червня ц.р. Конкуруючі компанії Ем-Сі-Ай і Спринт заявили, що також будуть зменшувати свої ціни на розмови на далекі віддалі.

Василь Пасічняк

НЕСКОРЕНА КАТАКОМБНА УКРАЇНСЬКА ЦЕРКВА

Церква є Божою установою. Вона є найціннішим джерелом морально духовної сили і здорового розвитку життя людини і народу, зокрема поневоленого народу. Сила ця спирається на досторвірному проповідуванні служителями Церкви Христової науки — всього того, що Він говорив своїм апостолам, що увіковічнене в святому письмі. Від таких служителів на церковних проповідальницях залежала доля й української Церкви і її народу. Розуміли і розуміють це наїздники на наші землі — злі сусіди. Вони старалися обсадити наші церкви нашими — їм відданими, або своїми „церковними служителями", які із церковних проповідальниць протилежно до науки Христа, своїм юдиним словом, помагали окупантам України поневолювати народ і його Церкву.

Суздальський князь Андрій Боголюбський і його московські наслідники пізнали, що без підпорядкування української Церкви проводові Російської Праславної Церкви їм не вдасться скувати душі України. Бо російська Православна Церква була і є клітиною державно-адміністраційного апарату імперіялістичної політики Москви. Про це свідчить собор отців Російської Церкви, який відбувся в 1666 році, в Москві, яким вони визначили ролю Церкви таким кличем: „да розширяется православієм в род і род богохранимое российское царство". Отже російське християнство і православ'я стало засобом поширення границь московської імперії, білої і червоної, та знаряддям уярмлення сумежних народів.

Московське православ'я і провідні москалі залишилися на все вірними повищому кличеві. Уже два роки пізніше, в 1668 році, вони відірвали київську Митрополію від зв'язку з візантійською патріярхією і підпорядкували її московському патріярхові. Від цього часу московські патріярхи чи прокурори „святішого синоду" були „оком царя" чи червоного Кремля і насильно, в разі потреби, при допомозі тайної поліції, держали у послуху свою адміністрацію Української Церкви, спрямовуючи її всю діяльність на службу колоніяльної політики Москви в Україні. Багато із нас знають про це з історії, а вже мало тут тих, що були свідками цеї ганебної практики московського державного апарату та його режимної Церкви. До таких свідків належав великий муж — провідник народу і ісповідник Церкви Патріярх Йосиф. У своєму „Батьківському і Пастирському Заповіті" Він говорить про: „Хресний поход" нашої Церкви, що почався повторно з приходом червоної армії і НКВД до Галичини в 1939 році, про тяжкі хвилини і бурі, що навістили нашу Церкву, про тернистий шлях його дальшого життя, шлях відречення, несення хреста і свідчення йому „пред человіки", про придорожні стовпи Його шляху, на яких видніли написи: Не Єрусалим, Юдея, Самарія, а Львів, Київ, Сибір, Красноярський Край, Єнісейськ, Полярія, Мордовія..., і так дослівно „аж до краю землі".

Цим шляхом великого нашого Патріяха, що почався ніччю з 10-го на 11-те квітня, 1945 року, ув'язнила Москва всіх єпископів Української Католицької Церкви в тюрмах і ҐУЛаґах: Григорія Хомишина, Івана Лятишевського, Миколу Чарнецького, Никиту Будку, Йосафата Коциловського, Григорія Лакоту, Василя Гопка, Павла Гойдича, Василя Величковського, Апостольського візитатора Петра Вергуна, Архимандрита монахів Студитів Климентія Шептицького. Мукачівського єпископа Теодора Ромжу з наміром убійства переїхало військове авто, а пізніше в шпиталі вбили його слуги Москви смертельним застриком. Усі вони згинули як мученики за свій нарід і Церкву, замучені Москвою. Всі вони перейшли муки Патріяха Йосифа: „Увязнення ніччю, тайні судилища, безконечні допити і підглядання, моральні і фізичні знущання й упокорення, катування, морення голодом; всі вони — безборонні в'язні, німі свідки Церкви перед нечестивими слідчими і суддями дали героїчне свідчення своїй рідній, приреченій Москвою на смерть Церкві. Силу на їхньому хресному шляху давала їм солідарність із ними українського народу і наука Христа-Бога, вимога: „Свідчити Христові — ісповідувати Його перед людьми", любити свій рідний Єрусалим за прикладом Христа.

(Продовження буде)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Теодор Терен-Юськів

Графіка й олії В. Литвина

Щасливим збігом обставин, зараз по виставці Любослава Гуцалюка, прибув із Торонто до Ню Йорку мистець Віталій Литвин із своїми графічними і олійними працями. І хоч голова ОМУА скульптор М. Черешньовський недомагає зі здоров'ям, в ґалерії організації було відкрито виставку Литвина 6-го квітня ц.р.

Добре відомий із своїх попередніх виставок, пришелець з України, В. Литвин виставляє влітку теж на оселі „Верховина", де знаходить вдячних покупців на свої картини. Може побачимо його і на Союзівці?

Як мистець, він, засадничо, графік. Проте малює наполегливо теж і олією та з бігом часу, осягає в цій же ділянці, кращі успіхи. В ґалерії було навіть дещо з його акварельних пейзажів у сполуці з пастелею. Однак Литвин надзвичайно притягаючий і близький нам всім передовсім своєю українською жартівливістю, яка в його творчості безумовно панівна, особливо в графіці. Все таки його українська хата, село, церкви чи теж львівська катедра св. Юра олією, хоч може дещо і декоративні, але приємні своїм, засадничо реалістичним кольоритом та можуть бути прикрасою усякої нашої кімнати. Тому і не диво, що першу продав він, більшого об'єму картину, яка і ціною була одна з дорожчих.

Проте Литвин був і є для нас головно важливим представником графіки зі своїми відомими, стилізованими, чорно-білими лінорітами. По відході Гніздовського , хоч які ці обидва мистці різні і не були б, праці Литвина піднеслись своїм мистецьким стажем, бож він майже єдиний заповняє тепер чорно-білий ринок графіки своїми свіжими картинами. Давніше була це славна низка його „Козацьких могил", пов'язаних з „Битвою під Берестечком", а під цю пору стають відомі і цінені більшість його творів тематично зачерпнуті з „Кобзаря". Існує ще бо і друга жанровість його графічних праць, а саме взята з українських народних пісень.

Ось хоч би „Ой співаночки мої", де парубок грає на сопілці, а ряд дівчат танцює; чи „Вівці мої, вівці", тут чабан знову виграває на трембіті, а вівці рядочками бредуть поміж гірок. З аптріотичних пісень можна було зустрінути на виставці опрацьовання тематики „Заки море перелечу" з журавлями, що знеможено летять понад розбурханими хвилями моря. Навіть колядкову тему мали ми зображену дуже переконливо в „Зійшли ангели з неба до землі": Богоматір із новонародженим Ісусом, а поза ними три величенькі постаті янголів і збоку, трикіріону „три свічі воскові". На долішньому пляні картини цілий ряд горіючих свіч, що палають, як людські серця святковою радістю.

З „Кобзаря" куди більше хвилюючих зображень і сцен. В „мені тринадцятий минало" хлоп'я Тарас над книжкою між овець, а в далині село, церква, вітряк і проміннє сонце, як передвісник поетової слави в майбутньому. Є відтворена і дівоча доля у картинах „Причинна", „Тополя" чи „Розкажи мені море" а радше „Вітре буйний, ти з морем говориш". Одна з кращих праць — це „Над водою гне з вербою червону калину", де вітер стилістично-гармонійно чеше віття верб і калини. Тут і косарі і заквітчані дівчата біля відер з водою, а подалі воли крутороги і знову осяйне сонце. Не могло б просто обійтись без картини „Садок вишневий": ідилічна, чаруюча, весняна картина. Подивляємо розспіваних дівчат, плуґатора і матір з дітьми на фоні біленьких хат та розквітлого садку. Минулося...

А далі тут і „Реве та стогне Дніпр широкий" з бурунами хвиль і деревами, що гнуться від вітру аж до землі і надуті сичі на безлистих гілках. Не можна поминути картини „Думи мої" з бандуристом, що грає на бандурі серед квітучого степу, біля нього дівчина-муза з вінцем слави, а на крайнебі велике коло сонця. В цій серії мусить бути ще й про „Прометей" оригінального задуму, де козак у кайданах, а на нього кидається орелхижак. По одному боці картини бачимо робітниківневільників у підземеллі, а по другому вигнанців-втікачів, що йдуть у світ за очі.

В короткому часі реклямa виставки була дещо замала. Багато людей дійсно не знало, що ця така оригінальна і повчаюча виставка відбувалася. А воно шкода, бо було що оглянути, пережити і закупити з рідної дорогої тематики, схопленої Литвином зі справжнім хистом талановитого мистця-графіка.

Юрій Р. Рибак

ЗАЦІКАВЛЕННЯ АЗІЙСЬКИМИ АМЕРИКАНЦЯМИ

У Філядельфії, точніше у дільниці „китайського міста", не потрібно знати англійську мову, щоби прочитати написи вулиць — вистачить тільки знання китайського. Висновок з цього простий: китайці мають значення і тому управа міста на них звертає увагу.

Подають, що в ЗСА до кінця нашого сторіччя число азійських американців подвоїться і осягне 10 мільйонів. Коли говорити про азійців, то це щось так як говорити про слов'ян. Серед обох груп є різниці мови, культури і національности. І можна б сказати, що в підході до розв'язки азійських економічних проблем існують деякі відхилення, бо між ними є вже ґенерації роджениців Америки і нові іміґранти, що зачинають від початків. Ще існує недостача у прослідженні звички закупів, однак є малий сумнів відносно потенціялу видавання грошей. Пересічний заробіток азійсько-американської родини обраховують на коло 23,000 долярі річно, що є на три тисячі вище від пересічного для цілого ЗСА. Японські та китайські іміґранти заробляють більше ніж новоприбулі з В'єтнаму. Одна третина азійців має академічні студії, а лиш одна п'ята білого населення осягнула це саме.

Вважають, що серед азійців формація родинного капіталу є вирішальним елементом у поступі цілої родини, як теж збільшується економічний активізм починати бизнес. Переважає наставлення економічної незалежности, цебто працювати для себе, а не залежати від інших, що дають працю. І тут малі підприємства є найкращим засобом в осягненні мети. Тому корейці, в'єтнамці, японці, китайці й інші іміґранти як от кубинці, що прибули у 1970 роках, осягають це, що у часі перед Другою світовою війною доказали греки, італійці, вірмени, жиди та ливанці. Інтересно, що відносно велике число нової еміґрації успішно провадить мале підприємство під час коли це не виходить автохтонним муринам... У муринських дільницях постала комерційна порожнеча, яку виповнюють азійські крамниці з виразним пляном зібрати капітал у короткому часі.

Американські бизнесмени, які цілий час працюють над тим, щоб поширити свої підприємства звернули увагу на азійську етнічну групу, яка після 17-мільйонової еспанської групи, має свою будучність, не дивлячись на це, що є більш складна, бо має багато діялектів і культурних різниць. Усе ж таки одна передова забезпеченева компанія зібрала коло триста азійсько-американських аґентів для продажу поліс. Існує опінія, що азійці у ЗСА цікавляться родиною, солідно вишколюються і шукають за фінансовим забезпеченням. Для в'єтнамців забезпечення — чуже, бо вдома на це могли спромогтись лише багаті, знову ж корейці не довіряють забезпеченевим агентам, бо в їхній країні забезпеченеві компанії не вив'язувались із свого зобов'язання.

Поширеним засобом реклями є азійські жовті сторінки („Assian Yellow Pages"), які виходять двома мовами — японською та китайською на 280 сторінках, накладом чверть мільйона примірників у Сан Франсіско, Ка. Коло 72 відсотків оголошень є малих неазійських фірм. Також азійськомовні часописи, радіо та телевізія притягають щораз більше загальноамериканські реклями. Знову ж на американських телевізійних комерційних реклямах можна частіше завважити азійські обличчя. Існує, одначе, погляд, що важливіше реклямувати продукт як якість, а не як продукт, що його вживають азійці.

У Філядельфії маємо цікавий приклад, де наша етнічна група вже від п'яти років нав'язала зв'язки з азійцями. І як мгр Марта Шиприкевич, президент Української Щадниці, пояснювала, то в двох корейських часописах йдуть постійно оголошення Щадниці по... корейськи. З дальшої розмови довідуємось, що клієнтами Щадниці є корейці, інкдійці, в'єтнамці, китайці і всі вони більше позичають готівку, ніж вкладають депозиту, бо ще далі вірять, що найкраще держати гроші у „ґанчосі". Але не довго вони їх тримають, бо скоро вкладають капітал у підприємства. Працює ціла родина, а жінка держить у руках фінанси. Між новоприбулими є багато інтеліґентів, з яких, звичайно, лише лікарі встановлюються на працю. Решта працює у власних підприємствах, а багато теж у центрі міста при вуличних візках з товаром. Вони чомусь не починають американської кар'єри „від основи", цебто чищення і замітання, як це було з нашою інтеліґенцією.

Українська Щадниця має теж малий центр закупів, де між іншими примістились китайський ресторан та корейська крамниця з делікатесами...

Відвідуємо цю крамницю, бо ресторан ранком закритий. При вході є теж українська вивіска, а внутрі можна дістати український асортмент харчу. З розмови довідуємось, що адміністратором є українець, а власником кореєць, який радо вітає наших клієнтів, які можуть використати нагоду, бо українські споживчі крамниці у Філядельфії зникають як „роса на сонці". Після закупів, коли прийшлось заплатити рахунок, власник зарецитував по-українськи „дякую" а при відході додав „до побачення", до чого долучилась і його дружина.

ФІРМА ГОФФМАН-ЛЯ РОШ в Ню Джерзі виробила синтетичну протеїну, яка допомогла 13-ом з 17-ти пацієнтів, які хворіють на люкемію і інші форми рака. Наукові дослідники при Тексаському університеті в Гюстоні заявили, що це є першим кроком у лікуванні будь-якого рака.

ФІЗИК ДЖЕЙМС ФЛЕЧЕР, який був номінований на голову НАСА, заявив, що він є за тим, щоб будувати міжпростірні кораблі замість зруйнованого „Челленджера" та що він підтримує ідею дальших подорожей у всесвіт.

Віктор Поліщук

ПОТРЕБА ПИСАТИ СПОГАДИ

Спогади, або інакше мемуари, це літературні твори, в яких автори розповідають про своє життя, громадські і політичні події, про зустрічі з видатними людьми тощо. Спогади є одним з джерел історії. Між іншим, на підставі спогадів, в результаті порівняння описаних різними авторами подій, майбутні історики встановлятимуть правду про життя, діяльність і розвиток народів, про їхні досягнення, часом поразки.

Українці XX століття живуть у невідрадних обставинах. Пануючий в Україні державний і політичний устрій не створює умов до писання спогадів. Навпаки, писати в сьогоднішній Україні правдиві спогади, це означає наразитися на переслідування. Навіть тоді, коли ті спогади призначені виключно для вжитку найближчих. Тим часом офіційна історіографія або промовчує, або фальшує історичні події нашого народу, зокрема події у XX столітті. А це століття в житті українського народу переповнене подіями, які не можна пустити у непам'ять. Це передусім, постання під час Першої світової війни українських військових формацій, потім постання Української Народної Республіки, Західньо-Української Народної Республіки з їх військовими формаціями, боротьба за існування незалежної України. Міжвоєнний період, це доба повна трагічних подій, це гноблення української національної меншости владою Речі Посполитої і українська реакція на той утиск; на великій Україні — насильницька колективізація, голод, депортація мільйонів людей. Потім постала Карпатська Україна, пожвавилась національна діяльність українців Закарпаття, Гуцульщини, Бойківщини, Буковини. Потім прийшла війна, зміна окупації, участь українців в рядах Червоної Армії, полон, боротьба проти окупантів, велика політична еміґрація, боротьба за існування поза межами України.

Небагато залишилося учасників Першої світової війни, але є ще між нами ті, котрі боролися в лавах УГА, Армії УНР. Більше серед нас, української еміґрації, тих, котрі пережили пацифікацію, в'язниці в Польщі, голод, колективізацію, депортацію, концтабори в Україні. А найбільше тих, які безпосередньо чи посередньо брали участь у визвольній боротьбі в роки Другої світової війни. Треба згадати й тих, котрі вже після війни пізнали колективну відповідальність. Йдеться про лемків, яких польська влада депортувала з їхніх рідних земель.

Того, що пережили учасники згаданих подій, не опише офіційна історіографія сучасної України. Про ті події не напишуть спогадів ті, котрі живуть на рідних землях.

Щоб не допустити в майбутньому фальшування історії українського народу, на нас, на українській діяспорі лежить обов'язок заповнити прогалину офіційної совєтської історіографії. Це ми, українська діяспора, мусимо дати майбутнім історикам матеріял, що буде становити джерело встановлення правди про наш народ.

Висновок зі сказаного такий, що ми мусимо писати спогади, мусимо описати і утривалити те, що промовчує історіографія. Мусимо діяти так, як навчав Самчуковий дід Юхим, научаючи свого внука: „І все, що бачив ти, запиши". Писання спогадів ми, повинні трактувати, як патріотичний обов'язок. Досі видані спогади небагатьох авторів не можуть становити вистачаючого джерела для майбутніх істориків, бо вони, ті спогади, вийшли у світ в малій кількості. А в цій справі потрібна масовість описів подій, які, у своїй суті, були історичними подіями. Треба писати спогади , не зважаючи на те, чи вони не розійдуться серед читачів великими тиражами. Треба звикнути до думки, що маємо писати для майбутніх істориків, а не конче для сучасного читача.

Існує правдивий погляд, що кожна, хоч би трохи грамотна людина, може у своєму житті написати одну книжку, власне спогади, пишучи, які не треба вигадувати сюжетів. До рук автора цих рядків трапив рукопис спогадів. Було цього понад двісті сторінок. Автор спогадів „не визнає" ні крапок, ні ком; вживає неграмотних форм. Але описав дуже цікаві події. І так його писання треба було літературно оформити, дати йому кшталт пристойної книжки. І її, після видання, візьме колись у руки історик, і аналізуватиме описані в ній факти. Коли таких описів буде багато, коли описані в них факти будуть повторюватися, то на їх підставі у майбутньому можна буде встановити правду про події українського народу XX століття.

Отже кожний український еміґрант може написати книжку спогадів. Написати й видати, хоч би невеликим тиражем — з призначенням для бібліотек на Заході, з призначенням для власних дітей, внуків, друзів. Це й буде матеріял для майбутніх істориків українського народу.

Навіть тоді, коли майбутній автор має труднощі у письмовому записі своїх спогадів, він може їх записати на магнітну стрічку, розповідаючи пережите. А вже з того запису можна відтворити спогади в літературній формі.

Можна бути переконаним, що після прочитання цієї статті багато знайдеться охочих писати спогади.

Як писати спогади

Книжку-спогади може написати навіть не надто грамотна людина. Це правда. Книжка не мусить бути видана в такій формі, як написана автором. Навіть не зовсім грамотно написаній книжці можна дати літературну форму, виправити мову.

Усі ми тут на еміґрації, маємо про що писати. Кожен з нас, перед тим, як покинув рідні землі, брав участь у подіях, які становлять тло історії нашого народу. Ніхто з-посеред нас, еміґрантів, не мав спокійного, безпечного безбарвного життя. Нам є про що писати.

Перед тим, як почати писати спогади, автор повинен подумати над тим, що в його житті було найважливішим на тлі загальних подій. І писати спогади так, щоб ту подію зробити центральною, найголовнішою. Одначе слід її вмістити у відповідному місці. Взагалі спогади слід писати, дотримуючись хронології, тобто часової послідовности подій.

Закінчення буде.

ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ-УКРАЇНЦІ! УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ ТА ЙОГО ПОСТІЙНИЙ РІСТ І РОЗВИТОК Є НАЙБІЛЬШОЮ ҐАРАНТІЄЮ СВІТЛОГО МАЙБУТНЬОГО УКРАЇНЦІВ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ ТА ДОПОМОГИ НАШОМУ НАРОДОВІ В ЙОГО ЗМАГАННЯХ ДО ВОЛІ І НЕЗАЛЕЖНОСТИ. ТЕПЕРІШНЯ КОНВЕНЦІЙНА ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ, ЯКУ ВЕДЕ СОЮЗ, МАЄ НА МЕТІ ЗБІЛЬШИТИ ЦЮ ҐАРАНТІЮ. КЛИЧЕМО ВАС — СТАВАЙТЕ ЧЛЕНАМИ УНСОЮЗУ.

Доповідь д-ра Дж. Мейса в Кензаському університеті

У вівторок, 1-го квітня ц. р., д-р Джеймс Мейс, директор крайової дорадчої комісії, створеної американським конґресом для досліду голоду в Україні в 1932-33 роках, загостив до Кензаського університету в Лоренс з доповіддю про голод і національну політику большевиків в Україні в 1920-их і 1930-их роках. Доповідь його була спонзорована Меморіяльним фондом ім. Марії Палій, встановленим в 1977 році при Кензас університеті відділом історії та відділом совєтських та східньоевропейських студій. На доповідь прибули місцеві професори і студенти, а також група українців з Кензас Сити і Топіка. Перед доповіддю д-р Мейс був гостем на вечері в товаристві групи професорів, під час якої, у вільній атмосфері, відбулася дискусія про московську політику в Україні згаданого часу.

Доповідь-лекцію відкрив і представив промовця проф. Норман Совл, директор відділу історії. В своїй змістовній доповіді промовець представив боротьбу українського народу проти московської інвазії за вдержання самостійности України, а головно історію розвитку і діяльности націонал-комуністичного руху в Україні від часу встановлення української влади, Української Центральної Ради, весною 1917 року.

Промовець вказав на українських комуністів, які пішли за гаслами Леніна сподіваючись, що здобудуть національні права за допомогою марксистів-інтернаціоналістів, які проповідували свободу і братерство для всіх. Згодом їх дії проявилися у формі українізації в 1920-их і на початку 1930-их років.

Особливо позитивну ролю в українізації відограли комісар освіти Олександер Шумський, який старався поширити українізацію на все українське життя, а після його знищення в 1927 році, його наступник Микола Скрипник, пішов ще дальше. Він старався поширити українізацію не тільки в Україні і серед українців в цілому Совєтському Союзі, але також об'єднати всі українські етнографічні землі в одну республіку і зробити її рівноправним партнером в Совєтському Союзі.

В ділянці літератури важливу ролю відограв Микола Хвильовий. Він старався відсепарувати українську літературу від московських впливів і рівночасно шукав літературних зв'язків із Західньою Европою. Подібну до Хвильового ролю в ділянці народного господарства відограв Михайло Волобуєв. В своїх писаннях він звертав увагу на колоніяльну політику Москви в Україні; тому він змагався відцентралізувати народне господарство України від Москви. Всі вони, і їм подібні, за їхню працю для добра України були знищені Москвою. Одні згинули в таборах примусової праці, а Хвильовий і Скрипник відобрали собі життя в 1933 році, в час найбільшого голоду в Україні, який коштував Україну мільйони жертв.

Доповідь д-ра Мейса прийняли слухачі з великим заінтересуванням. Виявом того були численні запити, на які він давав відповіді зі знанням справи.

В той час була влаштована виставка українських писанок, вишивок, кераміки і різьби в університетській бібліотеці. Виставку, яка тривала від 19-го березня до 4-го квітня, влаштували Михайло й Любомира Палій.

П. М.

50,000 Фундація

Осипа й Анастасії Біловусів

у роковини

Української Гетьманської Держави

З нагоди історичних роковин відновлення традиційної української гетьманської держави 1918 року, вітаємо високодостойну Гетьманівну Олену Скоропадську, Блаженнішого Патріярха Мирослава Любачівського, Митрополитів, Владик, монашество і священство Українських Церков, Президента З'єднаних Стейтів Америки Рональда Реґена і всіх тих державних мужів, які своїми виступами причинились до оборони прав для України на самостійне державне існування, Науковий Інститут ім. Липинського за старання видання „Споминів Гетьмана всієї України — Павла Скоропадського" в українській і англійській мовах, Гарвардський Проєкт 1,000-річчя Хрищення України, Фундацію ім. Мазепи за старання будови пам'ятника у Вашінґтоні великому князеві української держави Володимиру Великому та всіх приятелів Гетьманського Руху.

КОМІТЕТ ТИСЯЧОЛІТТЯ ХРИЩЕННЯ РУСИ-УКРАЇНИ ГАРВАРДСЬКИЙ ПРОЄКТ, ПІД ПРОТЕКТОРАТОМ СКВУ

Щиро дякує нижче названим особам за грошеві пожертви на реалізацію Гарвардського Проєкту в тисячоліття хрищення Руси-України:

СПИСОК Ч.: 10

$5,000 — Український Братський Союз, Скрентон, Па.
$3,500 — Федеральна Щадниця „Тризуб", Нюарк, Н.Дж.
$2,500 — Кредитова Кооператива „Самопоміч", Нюарк, Н.Дж.
По $1,000 — Петро Буняк, д-р Богдан і Мирослава Бурачинські*, Юрій Іваник, д-р Іван і Марія Кіндрат, д-р Андрій і Лідія Лемішка, Ірина і д-р Зенон Михайлюк, д-р Ярослав і Софія Рожанковські, мґр Володимир і Наталія Романовські, „Самопоміч" Федеральна Кредитова Кооператива, Балтімор, Мд. Роман Соболь*.
По $500 — Мирон і Ольга Гнатейко*, Михайло і Софія Єйна*, Ярослав і Ольга Заремба*, Василь Папіж*, Анна і Остап Стельмах*, Українське Патріярхальне Т-во — Відділ Н.Й., Марія Холєвчук, Петро Яріш.
$400 — Роман і Лена Іваницькі.
По $300 — Д-р Дмитро і Дарія Кострубяк, Марія і Іван Куземські.
По $250 — Нестор Когут, Павло і Анна Крамар*, Мирон і Марія Кузьми*, д-р Михайло і д-р Тамара Наболотні, Іван і Уляна Сось, Українська Кредитова Спілка, Рочестер, Н.Й.
По $200 — Орест і Карен Дейчаківські, Богдан і Ольга Козак, Іван Колін, Семен і Софія Михайлишин, Юрій Подоляк, Дмитро Романюк, Союз Українок Америки — 93 Відділ Гартфорд, Кт.
По $100 — Лев Адамяк, Богдан і Теофіля Артимишини, Олекса Бардахівський, д-р Микола і Софія Барусевич, Михайло Березинський, о. Анатоль і Марія Булавка, Катря Гадзевич*, мґр Володимир Ганас, Степан і Ольга Ганушевські, Степан і Кляра Гарасимів, мґр. Володимир і Ольга Гнатик, Ігор і Уляна Грині*, Мирослав Дереш, о. Юрій Дубіцький, Ярослав Івасечко, д-р Джон Д. Керелейза, Теодор Коваль, Богдан Котис, Орест і Оксана Кузьми* Теодор Кулинич, о. Антон Кучма, Стефанія Лаба, Мячислав Мацяк, Петро і Софія Новак, „Самопоміч" Об'єднання Українців Америки, Балтимор, Мд., Петро і Оля Семенюк, Євген Турянський, Український Народний Союз — 486 Відділ, Сан Франціско, Ка., Марія Фалат, Володимир і Євгенія Шпирка.
$75 — Зенон Питляр.
По $50 — Д-р Джоанес Р. Гаймон, Іван і Марія Ґумовські, Меланія Кривокульська, Володимир і Ірена Левські, Павлина Різник, Володимир і Стефанія Стасишин, Марія Хархаліс.
По 25 — Д-р Володимир Бунецький, д-р Іван і Любов Інґрам, Дарія і Володимир Ломницькі, Павло і Віра Люлька, Микола Петрочук, д-р Павло і Меланія Сениця.
По $20 — Ірена і Володимир Балко, Юрій Гавриш, Петро Ґупа, Віра і Богдан Ціропалович.

У світлу пам'ять з призначенням на реалізацію Гарвардського Проєкту Тисячоліття пожертвували:

Ольга і Нестор Червінські — $1,000 в пам'ять бл.п. **Родини Коштовських.**

Д-р Михайло і Іванна Яцух — 500 в пам'ять замордованого НКВД-истами бл.п. **батька Михайла** в 1941 р. та в 6-ту річницю смерти бл.п. **мами Анни.**

Анна Смолинська — $500 в пам'ять чоловіка бл.п. **Володимира Смолинського.**

Ірена Лаврович — $500 в пам'ять бл.п. **Родичів і Братів.**

Євгенія Рубчак — $500 в пам'ять родичів бл.п. **Андрія і Анастазії Рубчаків.**

Таня і Джов Д'Авіньйон — $300 в пам'ять бабці Климентини, Семен і Софія Михайлишини, Марія Мулькевич — по $100 замість поминок по мамі, Дейвіс Бовдоін мол., д-р Омелян Дерій, Марія і Олександер Мотиль, Богдан і Марія Пашковські, Марта і Зиновій Саган — по $25, Раїса Зелинська, Ганна Самутин — по $15, Оксана Калиновська, Анна Поліщук, Наталія і Володимир Романовські, Остап Садовий, Ярослава Совган, Михайло і Марія Хома — по $10 замість квітів на свіжу могилу сл.п. **Климентини Мулькевич.**

Анна і д-р Марта Політило — $200 в десяту річницю смерти бл.п. **мґр-а прав Семена Лісівця.**

Д-р Євген і Ніля Стецькові — $200 в пам'ять бл.п. **Інни Колос** і бл.п. **Зіни Коритко-Думин.**

Лідія і Адріян Стецики — $200 в пам'ять батьків бл.п. **Марії і Осипа Гарасимяків.**

Об'єднання Українців Америки „Самопоміч" — $100 замість квітів на могилу довголітнього скарбника Т-ва бл.п. **дир. Василя Кузика.**

Отець прот. Василь Іващук — $100 замість квітів на могили бл.п.: **проф. Романа Завадовича, ред. Антона Драгана, Марії Клепачівської, і д-ра Івана Рудавського.**

Мґр Михайло і Ірина Бойко — $50 в пам'ять гімназійного товариша бл.п. **ред. Антона Драгана.**

Николай і Надія Ніну — $50 в пам'ять бл.п. **Івана Кукіля.**

Стефа і Роман Цегельські — $50 замість квітів на могили бл.п. **Олени Ґаук** і бл.п. **д-ра Романа Сторощука.**

Д-р Семен і Ірина Дорощаки — $25 в пам'ять бл.п. **Зіни Думин.**

Стефа і Володимир Кебузи — $25 в пам'ять бл.п. **Василя Кузика.**

Примітка.

* Дякуємо Вельмишановним — Д-р Б. і М. Бурачинським, Р. Соболеві, М. і О. Гнатейкам, М. і С. Єйнам, Я. і О. Зарембам, В. Папіжеві, А. О. Стельмахам, П. і А. Крамарам, М. і М. Кузьмам, К. Гадзевич, І. і У. Гриням, О. і О. Кузьмам за використання програми дорівнювальних вплат їхніх працедавців. Заохочується всіх, що затруднені в підприємствах, які практикують програму Matching Gifts, враз із своєю пожертвою (чеки треба виписувати на Harvard University — Ukrainian Studies, а в примітці вписати MUC) прислати теж аплікації на дорівнювальну вплату. Ті формулярі можна дістати в канцелярії працедавця.

Збіркову акцію продовжується.

Всі чеки просимо виписувати на:
UKRAINIAN STUDIES FUND M.U.C.

(M.U.C. означає Millennium of Ukrainian Christianity)

Пожертви просимо висилати до кредитівки в Ню Йорку на адресу:
Self Reliance (N.Y.) Federal Credit Union
108 Second Avenue
New York, N.Y. 10003

або

до канцелярії Комітету на адресу:
Millennium of Rus'-Ukraine Christianity Committee
63 Fourth Avenue
New York, N.Y. 10003

За Комітет:

Д-р Степан Ворох
Голова

Володимир Баранецький
Фінансовий референт

Три імпрези на пошану Т. Шевченка у Вашінґтоні

125-ту річницю смерти Т.Г. Шевченка відзначено у Вашінґтоні трьома імпрезами.

Перша імпреза була призначена для американців і представників різних посольств у Вашінґтоні. Це був концерт у Мистецькому Центрі ім. Кеннеді—перший концерт на пошану Шевченка у цьому престижевому центрі. В концерті, який відбувся 9-го березня, взяли участь оперні співаки меццо-сопрано, тенор Богдан Чаплинський, бас Степан Шкафаровський, чоловічий хор „Прометей" під керівництвом Михайла Длябоги і кілька американських музик. Вони виконали низку творів українських і світових композиторів. В першій частині концерту переважали композиції до слів Шевченка, в другій—оперні арії.

Велика концертова заля в Кеннеді Центрі, яка має понад 2,000 місць, була майже заповнена. Велику більшість публіки (яких 75 відсотків) становили американці і службовці різних посольств, які вперше мали нагоду познайомитись із життям та ідеями Т. Шевченка. В цьому допомогли їм біографічні нотатки про Шевченка і зміст виконуваних пісень пера Юрія Саєвича, поміщені у програмній книжці.

Рецензент газети „Вашінґтон Пост" прихильно оцінив концерт.

Концерт відбувсь заходами Фундації ім. Мазепи, зокрема Юрія Повстенка і Андрія Білика, які заслуговують на признання за їх труд, професіоналізм і відвагу влаштувати Шевченківський концерт у Кеннеді Центрі.

Друга Шевченківська імпреза була призначена для місцевої української громади і мала, так би мовити, родинний характер. Це був концерт в авдиторії школи ім. Кеннеді в Силвер Спрінґ біля Вашінґтону, який відбувся 22-го березня. Організатором концерту було Об'єднання Українців округи Вашінґтону, яке щороку відзначає річниці народження і смерти Шевченка в такій чи іншій формі. Особливістю цьогорічного концерту було те, що виконавцями програми була переважно молодь, яка поступово перебирає культ Шевченка.

Концерт відкрив, вітаючи яких 300 гостей, новий голова Об'єднання Євген Іванців, молода, енергійна людина, активна в американському політичному житті і українському громадському житті у Вашінґтоні. Головною актракцією концерту був молодіжний ансамбль бандуристів „Гомін степів", який виконав низку українських пісень, включно з могутнім „Заповітом" на початку концерту.

Варто зазначити, що із свого гонорару ансамбль пожертвував 200 дол. на потреби місцевої школи українознавства, на які був призначений чистий прибуток з концерту. Молоді люди були також промовцями на концерті.

І так, Юрій Саєвич, співробітник українського відділу „Голосу Америки", у промові українською мовою вказав на актуальність ідей Шевченка в сучасності, а Олег Кулій, недавній випускник Мерилендського університету, у промові англійською мовою подав важливіші дані з життя Шевченка.

До молодих виконавців треба зарахувати також знамениту скрипачку Ірину Когут-Ільчишин, яка виконала два твори Моцарта.

Вшанували Шевченка також діти, поклавши китицю квітів біля портрету поета. Крім того, чотирирічна Лариса Волошин продеклямувала слова Шевченка „Учітеся, брати мої", а учениця восьмої кляси Ванесса Озгуд „Б'ють пороги".

В концерті взяла участь також відома оперна співачка Галина Андреадіс, яка при музичному супроводі проф. Ольги Сушко-Наконечної виконала кілька українських пісень і оперних арій.

Програмою концерту керував редактор українського відділу „Голосу Америки" Микола Францужено.

Після концерту Марія і Віктор Кулії влаштували вдома прийняття для ансамблю бандуристів, під час якого члени ансамблю дякували вашінґтонцям за тепле прийняття, а представники місцевої громади бажали молодим любителям гри на бандурі дальших успіхів у їх праці.

Третя імпреза на пошану Шевченка відбулась 20-го квітня в домі св. Софії. Це традиційна наукова конференція місцевих відділів УВАН і НТШ з доповідями про різні аспекти життя і творчости поета. Цього року Петро Одарченко від УВАН аналізував генезу і зміст „Заповіту", а Богдан Ясінський від НТШ прочитав доповідь на тему „Тарас Шевченко—маляр".

(Д. К.)

НАЙБЛИЖЧІ СПІВРОБІТНИКИ президента Рональда Реґена переконані, що не бомбардування Лівії і застій у переговорах про роззброєння в Женеві є причиною відтягнення другої вершинної конференції між Президентом ЗСА і совєтським лідером Міхаїлом Ґорбачовим. Дійсними перешкодами є внутрішні справи в СССР і нерозв'язані проблеми партійного й економічного характеру, яким М. Ґорбачов хоче присвятити більше уваги.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — Редакція.

Згадуючи в молитвах до Господа, у дев'яту річницю смерти нашого Улюбленого Сина

ЛЕВКА

складаємо пожертву — $1,000 до Гарвардського Університету на фонд публікацій про мучеництво України та її невмируще Тисячолітнє Християнство.

Родичі — Ярослав і Люся ЧАЙКІВСЬКІ

ПРОВІД УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

ділиться сумною вісткою з усім Членством Організації Українських Націоналістів і українським громадянством на Батьківщині й діяспорі, що в неділю, 20-го квітня 1986 р., несподівано, відійшов до Свого Творця Небесного

СВ. П.

Д-р СТЕПАН РОСОХА

довголітній провідний член Організації Українських Націоналістів, Заступник Голови Сойму Карпатської України, керівник позашкільної освіти Міністерства Культури, Освіти й Національного Виховання Карпато-Української Держави, співосновник і член Головної Команди „Карпатської Січі" у Карпатській Україні, видавець і редактор націоналістичних періодиків у Хусті й Празі „Наступ" і „Пробоєм", основник і довголітній Голова Братства Карпатських Січовиків, заступник голови Карпатського Дослідного Центру, дійсний член НТШ, довголітній провідний член керівних органів Українського Національного Об'єднання та Української Стрілецької Громади в Канаді, член Секретаріяту Світового Конґресу Вільних Українців, редактор „Вільного Слова" та автор і редактор багатьох книжок, розвідок, як і член Президії Центральної Національної Ради Карпатської України, заступник секретаря Все-Української Національної Ради та член сконсолідованої в 1948 р. Української Національної Ради.

Залишеним у смутку — синові Д-рові Володимирові Рососі та доні Наталці Дудисі з їх супругами й дітьми та дальшій Родині висловлюємо найглибші співчуття.

Похорони: у п'ятницю, 25-го квітня 1986 р., о год.9-ій рано з похоронного заведення Кардинала до Української Католицької Церкви Покрова Пресвятої Богородиці в Торонті, а відтак на Парклавн цвинтар у Торонті.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Президія Сойму Карпатської України, Центральний Провід Братства Карпатських Січовиків і Карпатський Дослідний Центр ім. Юліяна Ревая

діляться сумною вісткою з Українським Громадянством на Батьківщині й діяспорі, що в неділю, 20-го квітня 1986 року, несподівано, відійшов до Свого Творця Небесного на 78-му році трудолюбивого життя

СВ. П.

Д-р СТЕПАН РОСОХА

провідний державний будівничий у Карпатській Україні в 1938-39 рр., заступник Голови Сойму Карпатської України, керівник позашкільної освіти Міністерства Культури, Освіти й Національного Виховання Карпато-Української Держави, провідний організатор карпато-української молоді, співосновник і член Головної Команди „Карпатської Січі" у Карпатській Україні, член Президії Центральної Народної Ради Карпатської України, заступник секретаря Все-Української Національної Ради, як і член сконсолідованої в 1948 р. Української Національної Ради на еміґрації, основник і досмертний голова Братства Карпатських Січовиків, співосновник і заступник голови Карпатського Дослідного Центру ім. Юліяна Ревая, видавець і редактор „Наступу" та „Пробоєм" у Хусті й Празі, провідний журналістичний і суспільно-громадський діяч у Канаді, член Секретаріяту Світового Конґресу Вільних Українців, автор цінних праць про державне будівництво в Карпатській Україні.

Залишеним у смутку — синові Д-рові Володимирові Рососі та доні Наталці Дудисі з їх супругами й дітьми та всій дальшій Родині висловлюємо найглибші співчуття.

Похорони — у п'ятницю, 25-го квітня 1986 р., о год. 9-ій рано з Української Католицької Церкви Покрова Пресвятої Богородиці в Торонті, Канада.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Проф. АВҐУСТИН ШТЕФАН, в. р., Голова Сойму Карпатської України

За Братство Карпатських Січовиків:
Д-р ВАСИЛЬ ВЕРЕШ, в. о. Голови; ВАСИЛЬ ТИМКО, Секретар

За Карпатський Дослідний Центр ім. Ю. Ревая:
Проф. д-р ПЕТРО СТЕРЧО, Голова Мґр. МИКОЛА ЯШКО, Скарбник

Отримали грамоти відзначення

Відзначені студентки із Сестрами.

Філядельфія. — Тут в Академії св. Василія, директорка школи Сестра Іванна, ЧСВВ, і учителька Сестра Ольга, ЧСВВ, признали грамоти студентам, які мали оцінки 90 відсотків і вище. Слідуючі студентки одержали грамоти: Бернадет Маєр, Христя Василощук, Ненсі Лісевська, Тереса Ґеснер, Галина Филипенко, Еймі Пеззіло, Вероніка Мек Немі, Клара Ґравентіна, Черил Фолі, Мелісса Гюз, Адріяна Крисюк і Марія Смит.

БОМБА ЗНИЩИЛА лондонське бюро британської пасажирської летунської лінії „Брітіш Ейрвейс" і значно пошкодила поблизькі будинки на відомій в Лондоні вулиці Оксфорд. Ніхто не загинув у цьому бомбовому замаху і ніхто не був поранений тому, що бомба вибухла вчасним ранком. Покищо ніхто не взяв на себе відповідальности за бомблення.

Згадали про горезвісний собор у Львові

Українська громада Джерзі Сити, хоч і невелика числом активних громадян, завжди старалася і старається гідно відзначити різні релігійні й національні річниці та активно включатись у громадські акції. Тому коли надходила річниця горезвісного „Львівського собору", рішено спільно з громадою в сусідньому Байонні в якийсь спосіб відзначити цю сумну річницю — українцям пригадати геройське мучеництво Української Католицької Церкви, а перед чужинцями запротестувати проти дальшого жорстокого переслідування цієї Церкви ь Україні. Для цього призначено перший тиждень березня, якраз ті дні, коли 40 літ тому відбувалися трагічні події в княжому городі Львові.

У п'ятницю, 7-го березня, спільним старанням парафій свв. Петра і Павла в Джерзі Сити та Успення Пресвятої Богородиці в Байонні, появилася в місцевому американському щоденнику „Джерзі Джорнал" окрема сторінка під заголовком „Протестуємо проти переслідування Української Католицької Церкви в СССР", із знімками наших замучених Владик, короткою історією т.зв. „Львівського собору" та заявою, в якій доказувалося неважність того „собору", дальшу живучість УКЦ в Україні та її вірність Вселенській Церкві, і закликалося американців доброї волі вимагати припинення переслідування Церкви, звільнення всіх священиків і вірних та привернення їй всіх давніх прав. Для парафіян і для латинського духовенства Джерзі Сити та Байонну видано окремі двомовні памфлети з історією цього новітнього мучеництва Української Католицької Церкви.

В неділю, 9-го березня, в церкві свв. Петра і Павла (яка, до речі, в наступному році святкуватиме 100-ліття свого заснування) відправлено Богослуження за переслідувану Українську Церкву та виголошено відповідну проповідь, а опісля — перед виставленими портретами наших замучених Владик — відправлено Панахиду за спокій душ всіх ісповідників та мучеників нашої Церкви.

В пообідніх годинах того ж дня в приміщенні Українського Народного Дому в Джерзі Сити відбулася жалібна академія. У заповнену громадянами Джерзі Сити та Байонну залю під звуки поеми Ю. Клена „Прокляті роки" ввійшли діти місцевої Школи Українознавства, несучи портрети Владик — мучеників. Обійшовши залю, вони поодинчо виходили на сцену, де двома мовами коротко розповідалося про життя Владик та їхнє мучеництво. Портрети відтак відповідно розставлено на сцені, як тло для академії.

Першою точкою програми був виступ солістки Марти Кокольської, яка при фортепіяновому супроводі Галі Клим відспівала пісню-молитву А. Гнатишина „Богородице Діво". Відтак хор церкви св. Івана Хрестителя з Нюарку під дириґентурою проф. Михайла Добоша і при акомпаньяменті Марії Павловської виконав два уривки з Вечірні — „Нині відпускаєш", обр. М. Добоша, і „Світе тихий" А. Веделя. Англійською мовою промовляв місцевий парох о. Роман Мірчук, який відчитав доповідь покійного Патріярха Йосифа про мучеництво Української Католицької Церкви, яка була виголошена на з'їзді „Церква в потребі" та яка появилася друком англійською мовою заходами цієї ж організації.

Клясичне музичне тріо в складі: мгр Петро Фруч — скрипка, д-р Франко Джовнс — фортепіяно, і д-р ЛеонардЛіберсон — челло, відіграло три музичні твори — „Український танок" Р. Фрімеля, „Аве Марія" Баха-Ґунада, та „Тріо в Ґ-моль" Б. Сметани. Відтак знову пролунав милий голос Марти Кокольської, яка відспівала „Думу" та „Під Твою милість" композиції І. Соневицького. З головною доповіддю українською мовою виступив гість з Ню Бранзвік, проф. Іван Головінський, який начеркнув довгу нитку переслідування УКЦ в минулому, терпіння наших Владик, а зокрема тодішнього Галицького Митрополита Йосифа Сліпого, та вказав на джерела незнищимости і дальшої живучости Української Католицької Церкви.

Програму закінчив черговий виступ хору з Нюарку, який виконав „П'ятдесятий псалом", обр. М. Добоша, та „Через поле широкеє" П. Гончаренка, з сольоспівами Євгена Науменка і Зені Воробець, як теж кінцеву молитву-гимн „Боже великий", до чого приєдналася вся заля і могутнім акордом поплили звуки щирого моління за переслідувану, але незнищену Церкву в Україні.

Одночасно в тій же самій залі відбувалася цілоденна виставка ікон, що її зорганізував гість з Філядельфії, інж. Іван Шанайда. Виставлено понад 80 ікон з XVIII, XIX і XX століть та деякі модерні інтерпретації, кілька старинних антимінсів та саккос з Києво-Печерської Лаври. Виставка одержала добрий розголос в місцевій американській пресі, яка навіть помістила світлини кількох ікон, у висліді чого оглядало цю виставку багато чужинців.

Громада Джерзі Сити та Байонні гідно вив'язалася із своїх обов'язків та належно відзначила горезвісну річницю. Прикро, що дотепер тільки дві інші місцевості — Чикаго і Стемфорд — теж відзначили цю дату. А решта? Можна тільки надіятись, що українська католицька громада в ЗСА збудиться зі сну та в кожній місцевості, в кожній парафії відбудеться якась імпреза, що відмітить геройство наших Владик, священиків і вірних, та прославить новітнє мучеництво Української Католицької Церкви.

Н. Н.

40-річчя „Українських вістей" в Чикаґо

„Українські вісті", що розпочали свій життєвий шлях 19-го листопада 1945 року на вісьмох маленьких циклостилевих сторінках в Новому Ульмі в Німеччині в Райнгард казармах, розпочали свій 41-ий рік життя. „Українські вісті" — це єдиний з часописів, що почали виходити зразу після закінчення Другої світової війни, і який ще продовжує виходити.

Преса в житті кожної нації має великий вплив на її мешканців. Вона формує громадську опінію та вбільшості стає по стороні правди. „Українські вісті" в 1978 р перенесено до Америки й від того часу їх редаґує в Дітройті Михайло Смик.

Ювілейний бенкет, що відбувся в Чикаґо 6-го квітня ц. р. в залі української православної парафії св. Володимира, влаштував святочний комітет: Олексій Коновал — голова, Дмитро Грушецький, Валентина Косогор, Олексій Пошиваник, Параска Завертайло та Павло Коновал при допомозі членів ОДУМ-у, Товариства Одумівських Приятелів та членів корпорації для утримання дому ОДУМ-у в Чикаґо.

На це свято прилетів з Міннеаполісу д-р Анатолій Лисий, який очолює фундацію Івана Багряного та є головою видавничої спілки „Українські вісті", які видає середовище УРДП і він 18-го травня має бути головним доповідачем на академії Симона Петлюри в Чикаґо. З Дітройту загостив до Чикаґо один із перших адміністраторів і господарів газети, Петро Майсюра з дружиною.

Доповідачем на бенкеті був редактор „Українських вістей" Михайло Смик. Він ще в 1955 році почав редаґувати „Український Прометей" в Дітройті. В своїй доповіді М. Смик насвітлив значення преси, що має особливе значення для нас українців, як нації поневоленої. Ця газета впродовж сорока років репрезентувала людність східніх і центральних земель України, ту частину, яку росіяни рахують своєю власністю. Вони твердять, що ці люди не хотять відділятися від „старшого брата", а хотять бути вічно разом з росіянами в одній державі. Про це писали різні „єдино-неділимські організації", а також твердив навіть Солженіцин, що немов лише галичани хотять бути незалежними й їм треба її дати, але решта України має бути (бо хоче бути) частиною Росії. „Українські вісті", ця демократична, антикомуністична газета середовища УРДП, давала впродовж свого існування належну відповідь російським колам, що не лише галичани, але вся Україна прагне бути незалежною державою.

З привітами та пожертвами забирали слово від ОДВУ Степан Куропась, від Українського Літературного Фонду ім. Івана Франка та редакції журналу „Екран" проф. Адам Антонович, від парафії св. Володимира проф. Мирослав Семчишин від ТОП-у Параска Завертайло та філії ОДУМ-у Чикаго Андрій Скиба. Поет Юрій Коломиєць у привіті розповів, як він ще юнаком розповсюджував цю газету в Бельгії, а о. Степан Позняк вітав від себе та кола друзів. Письмові привіти передано від Коша ОДУМ-у ЗСА, Прихильників Визвольної Боротьби та Об'єднання Колишніх Вояків УПА з середовища УГВР, журналу „Гуцулія" та багатьох окремих осіб.

Привіт від каси „Самопоміч", яка допомагає усім українським установам і має широку підтримку громади, прочитав віцепрезидент її Олексій Пошиваник і передав разом з привітом чек на 1,000 долярів. На бенкеті на пресовий фонд газети складено понад 3,000 долярів, а списки жертводавців будуть поміщені в газеті „Українські вісті". На столах в залі, де відбувався бенкет, було виставлено багато різних книжок, виданих видавництвом „Українські вісті", та виставку газети, починаючи від першого числа й кінчаючи цьогорічним. Величина, форма друк з роками мінялися, але зміст, ідеї цієї газети лишалися без змін.

Програмою бенкету та мистецькою частиною керував Дмитро Грушецький. В мистецькій частині виступили дві одиниці ОДУМ-у. Шістка юних одумівок: Галя і Христя Косогор, Валя і Надя Дудич, Ірина Бузика та Янка Женчух виконали три пісні. Співочий жіночий ансамбль ОДУМ-у виконав три пісні. В ансамблі співають: Ліда Петраш, Оля Павленко, Наталя Коновал, Дора Пошиваник, Христя Тарасенко та Оля Кантрель. Керівником обох співочих груп ОДУМ-у є Євгенія Косогор, яка акомпаньювала їм на фортепіяно під час виступу.

Дмитро Грушецький, який часто виступає на різних культурних імпрезах у Чикаго, прочитав вірш „Вечір" Івана Багряного та проспівав жартівливу пісню „Пригоди диписта на 'скрінінгу'". Йому акомпаньював Олексій Пошиваник на акордеоні.

Око

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У „Свободі" ч. 73 з 18-го квітня ц.р. в статті Яр. Климовського про Гольдоні, на 4-ій сторінці, в другій колонці, 15-ий і 16-ий рядки згори слід читати: „хоча відносно підбору сценографії..." — Ред.